

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษา
โรงเรียนโพธิสารพิทยากร

ผู้วิจัย นายภูมิสิทธิ์ สุขคนธวงศ์

ปีที่ทำวิจัย ปีการศึกษา 2563 – 2564

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร 3) เพื่อประเมินและทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร 4) เพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากรไปปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยครั้งนี้

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร พบว่า

สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพ สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายไปสู่ปฏิบัติ แก่ครูและบุคลากร พัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning สำรวจความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และความต้องการในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียน กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องส่วน

ปัญหาการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ครู และบุคลากรมีความรู้และทักษะในการสอนทางอาชีพไม่เพียงพอ ขาดความเชื่อมโยงเนื้อหาสาระเข้ากับการนำไปใช้ต่อยอดทางอาชีพ และขาดการสำรวจข้อมูลอย่างรอบด้านเพื่อจัดแผนการเรียนตามความต้องการของผู้เรียน

ความต้องการการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของอาชีพตามหลักสูตร ควรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันอุดมศึกษาให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตร และจัดทำหนังสือบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนโพธิสารพิทยากร พบว่า ได้รูปแบบฯ (ฉบับร่าง) มี 8 องค์ประกอบ คือ 1. การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีวะ 2. การเสริมพลังอำนาจครูและบุคลากร 3. การพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีวะ 4. การเตรียมสภาพแวดล้อม 5. การจัดการเรียนการสอน 6. การส่งเสริมสนับสนุน 7. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 8. การปรับปรุงและพัฒนา

3. ผลการประเมินและการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร (ฉบับสมบูรณ์) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 มโนทัศน์การจัดการศึกษาเตรียมสู่อาชีวะ ส่วนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีวะ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีวะ 2. การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเตรียมสู่อาชีวะ 3. การเสริมพลังอำนาจครูและบุคลากร 4. การเตรียมสภาพแวดล้อม 5. การจัดการเรียนการสอน 6. การส่งเสริมสนับสนุน 7. การนิเทศ การติดตามและประเมินผล และ 8. การปรับปรุงและพัฒนา และส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ และรูปแบบฯ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสมในอยู่ระดับมาก

4. ผลการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีวะไปปฏิบัติ ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียนและความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1 ด้านคุณภาพนักเรียน

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนโพธิสารพิทยากร ปีการศึกษา 2564 ที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับดี (3.00) ขึ้นไป ในภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 79.67 ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาสูงกว่าระดับประเทศ 19.43 คะแนน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาสูงกว่า ระดับประเทศ 18.00 คะแนน

2) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2564 ที่มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไปในภาพรวม มีจำนวนร้อยละ 98.31 ที่สูงกว่าค่าเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนที่กำหนดไว้

3) ผลการประเมินความรู้และคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเลือกอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและรายวิชาเพิ่มเติมอาชีพตามแผนการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีผลการประเมินระดับดี (3.00) ขึ้นไป ในภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 77.70 และผลการประเมินคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภาพรวมอยู่ระดับมาก

4.2 ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพตามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนโพธิสารพิทยากร มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด